

Nadere wijziging van de Vleeskeuringswet
(Stb. 1919, 524)

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

De in het ontwerp voorgestelde wijzigingen van de Vleeskeuringswet (Stb. 1919, 524) hebben ten doel:

1. de bepalingen met betrekking tot de samenwerking van gemeenten ter regeling van de keuringsdienst voor vee en vlees te wijzigen;
2. de wettelijke regelingen met betrekking tot de keuring van vlees, hetwelk niet geschikt wordt bevonden voor uitvoer naar het buitenland dan wel, na goedkeuring voor uitvoer, niet wordt uitgevoerd, te verbeteren;
3. de bepalingen met betrekking tot de herkeuring van vlees te herzien en voorts
4. op enige andere punten voornoemde wet aan te passen aan gewijzigde omstandigheden.

1.

De Vleeskeuringswet (Stb. 1919, 524) bevat met betrekking tot de vleeskeuring een bijzondere regeling van de samenwerking van gemeenten. Blijkens het huidige derde lid van artikel 20 van de Vleeskeuringswet (Stb. 1919, 524) is zowel de *vrijwillige* als de *gedwongen* samenwerking, tot welke laatste gemeentebesturen door een op grond van artikel 23a, eerste lid, van die wet genomen Koninklijk besluit kunnen worden verplicht, in deze zin gedacht, dat één gemeente als „centrale gemeente” met de leiding van de dienst en van het daaraan verbonden personeel wordt belast.

Op grond van de bepalingen der Wet gemeenschappelijke regelingen is het op ander gebied mogelijk, zowel bij *vrijwillige* als bij *gedwongen* samenwerking tussen gemeenten, één of meer organen in te stellen, dan wel een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam te vormen. Het verdient aanbeveling, dat deze vormen van samenwerking ook op het terrein, bestreken door de Vleeskeuringswet (Stb. 1919, 524), kunnen worden toegepast, hetgeen de huidige wetstekst niet toelaat. Hierdoor zal samenwerking van gemeenten op dit gebied, in het belang van een goede uitvoering, worden bevorderd.

Het ontwerp beoogt de *vrijwillige* gemeentelijke samenwerking op het onderwerpelijke terrein uit de Vleeskeuringswet (Stb. 1919, 524) te lichten, zodat deze, wanneer het ontwerp tot wet wordt verheven, steeds zal geschieden overeenkomstig de bepalingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De bijzondere regeling van de *gedwongen* gemeentelijke samenwerking met betrekking tot de vleeskeuring blijft, zij het enigszins gewijzigd, in artikel 23a van de Vleeskeuringswet (Stb. 1919, 524) gehandhaafd.

De procedure, neergelegd in dat artikel, is eenvoudiger en kan sneller verlopen dan die, welke in de Wet gemeenschappelijke regelingen is geregeld. De snelle procedure voorziet in een behoefte, omdat voor het opleggen van een gemeenschappelijke regeling van de keuringsdienst van vee en vlees het ogenblik moet worden gekozen, waarop de feitelijke omstandigheden daarvoor gunstig zijn. Laat men het goede ogenblik voorbijgaan, hetgeen bij een lange procedure noodgedwongen het geval zou kunnen zijn, dan wordt het opleggen van de regeling blijken de praktijk veel bezwaarlijker. De bijzondere regeling van artikel 23a dient daarom niet te vervallen. De ondergetekende is namelijk van mening, dat het vormen van grotere diensten,

waarin het aanstellen van volambtelijke dierenartsen economisch verantwoord is, in het belang van de sociale hygiëne is. Dit inzicht wordt in gemeentelijke kring veelal gedeeld, hetgeen blijkt uit het feit, dat in verreweg de meeste gevallen zodanige diensten tot stand komen door vrijwillige gemeentelijke samenwerking. Gelukt het niet op het daarvoor geschikte ogenblik tot vrijwillige samenwerking te komen, dan dient de Minister de bevoegdheid te hebben het opleggen van gedwongen samenwerking op korte termijn te bevorderen, zo de omstandigheden daartoe aanleiding geven. De reden, waarom de ondergetekende voorkeur geeft aan volambtelijke diensten, is, dat naar zijn oordeel de keuringsdierenartsen zich geheel en uitsluitend moeten kunnen wijden aan de uitvoering van de wet en niet door praktijkbeslommeringen grotendeels in beslag moeten worden genomen, ook al kan men in het algemeen wel waardering hebben voor de wijze, waarop halfambtelijke dierenartsen onder de gegeven omstandigheden hun arbeid verrichten.

De Commissie Territoriale Decentralisatie heeft ingestemd met de in het ontwerp vervatte voorstellen tot wijziging van de regeling van de gemeentelijke samenwerking op het onderwerpelijke terrein.

Artikel I, M. Naar aanleiding van het bovenstaande wordt voorgesteld het derde lid van artikel 20 der Vleeskeuringswet (Stb. 1919, 524) te laten vervallen. In dit lid wordt voorgescreven, dat zowel bij vrijwillige als bij gedwongen samenwerking een centrale gemeente wordt aangewezen, belast met de leiding van de gemeenschappelijke dienst en van het daaraan verbonden personeel, terwijl tevens wordt bepaald, dat het keuringspersoneel van die gemeente bevoegd is tot toepassing van de wet in de andere gemeenten, voor welke de gemeenschappelijke regeling geldt.

Artikel I, Q. Artikel 23a, dat de gedwongen samenwerking regelt, wordt om de uiteengezette redenen gehandhaafd. Voorgesteld wordt echter het gebiedende voorschrift van artikel 20, derde lid — welk lid komt te vervallen —, namelijk dat een centrale gemeente, belast met de leiding van de gemeenschappelijke dienst en van het personeel, moet worden aangewezen, facultatief te maken. Al naar gelang het in verband met de omstandigheden wenselijk is, zal dus een centrale gemeente kunnen worden aangewezen, dan wel een orgaan of een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam worden gevormd. De voorgestelde wijziging maakt soepelere toepassing van het artikel mogelijk.

Het oude derde lid van dit artikel kan vervallen in verband met het bepaalde in artikel 240, onder v, der Gemeentewet.

Artikel I, D. In verband met het vervallen van het derde lid van artikel 20 der Vleeskeuringswet (Stb. 1919, 524) dient (het tweede lid van) artikel 8 te worden gewijzigd in de voorgestelde zin.

2.

De bepalingen van de Vleeskeuringswet (Stb. 1919, 524) en van de Veewet, zoals deze thans luiden, laten de mogelijkheid open, dat vlees, hetwelk voor keuring voor uitvoer is aange-

geven en na goedkeuring volgens de Veewet niet wordt uitgevoerd, zonder meer in de binnenlandse consumptie komt.

Aangezien de keuring van voor uitvoer bestemd vlees — hierbij spelen ook exportbelangen een rol — volgens andere en op verlangen van het ontvangende land soms lagere maatstaven geschiedt dan de keuring voor binnenlandse consumptie, bestaat hiertegen bezwaar. Daarom is het gewenst, dat, zowel wanneer tijdens de keuring voor uitvoer blijkt, dat het vlees niet voor uitvoer geschikt is, als wanneer het door de eigenaar na goedkeuring voor uitvoer om enige reden niet voor uitvoer wordt bestemd, de keuring in het eerste geval wordt voortgezet en in het tweede geval wordt aangevuld volgens de voorschriften van de Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524).

Bovendien leidt het feit, dat vlees, goedgekeurd voor uitvoer, niet wordt uitgevoerd, tot een hoogst onbillijke ongelijkheid in de mogelijkheid van mededinging, daar het uitvoerkeurloon aanzienlijk lager is dan het keurloon voor de keuring voor binnenlandse consumptie; dientengevolge ontstaan moeilijkheden.

Op bovenbedoelde materie hebben betrekking artikel 50 der Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524) en de artikelen 72 en 73 van de Veewet. De in deze artikelen vervatte bepalingen houden geen grondslag in voor het keren van het gewraakte euvel. Zij werken het integendeel in de hand. Afdoende en systematische regeling kan slechts worden bereikt, indien de bepalingen, betrekking hebbende op de keuring voor binnenlandse consumptie, uit de Veewet worden verwijderd en de Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524) wordt aangevuld met bepalingen met betrekking tot vlees, hetwelk niet voor uitvoer geschikt is, dan wel voor uitvoer geschikt is, doch niet wordt uitgevoerd.

Artikel I, W. Het nieuwontworpen artikel 50 strekt ertoe het bovenomschreven doel te verwezenlijken. In het eerste lid, onder *a* en *b*, wordt vastgelegd, dat de Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524) niet van toepassing is op slachtdieren, welke krachtens de bepalingen van de Veewet ter keuring worden aangeboden, noch op vlees, hetwelk is goedgekeurd ingevolge de Veewet en naar het buitenland wordt uitgevoerd.

Het bepaalde in het eerste lid, onder *c*, reeds voorkomende in het bestaande artikel, is duidelijker gesteld en tevens is daarbij de mogelijkheid geopend bij ministeriële beschikking aan de aanwijzing van de inrichting voor onderzoek voorschriften te verbinden, hetgeen in de praktijk gewenst is gebleken.

Het tweede lid bepaalt, dat op vlees, hetwelk om enigerlei reden tijdens de keuring niet voor uitvoer geschikt wordt bevonden, de bepalingen van de Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524) van toepassing worden, zodra de ongeschiktheid voor uitvoer blijkt. De keuring wordt dan voortgezet volgens de voorschriften voor de keuring van vlees voor binnenlandse consumptie.

Het derde, vierde en vijfde lid treffen een regeling voor vlees, dat voor uitvoer is goedgekeurd, doch niet wordt uitgevoerd. Dit vlees moet dan in de gemeente, waar de keuring voor uitvoer plaatsvond, aan nadere keuring volgens de Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524) worden onderworpen. Aldus wordt bereikt, dat al het vlees voor binnenlandse consumptie volgens dezelfde maatstaven wordt gekeurd, en voorkomen, dat tegen een laag uitvoerkeurloon gekeurd vlees zonder heffing van gemeentelijk invoerkeurloon in de gemeente, waar de slachtdieren, waarvan het vlees afkomstig is, zijn geslacht, op de binnenlandse markt kan worden gebracht. Door deze regeling wordt oneerlijke mededinging tegengegaan. Ook het aangeven van slachtdieren ter keuring voor uitvoer, terwijl men in werkelijkheid niet de bedoeling heeft het vlees uit te voeren, zal hiermede worden afgeremd.

Artikel I, D. Een thans bestaande controverse tussen de artikelen 50 en 8 van de Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524) wordt door de voorgestelde nieuwe redactie van artikel 50 en het doen vervallen van de woorden „of van de Veewet” in (het eerste lid van) artikel 8 geëlimineerd.

Artikel I, E. Als gevolg van de voorgestelde regeling dienen de woorden „of van de Veewet” ook in artikel 9 te vervallen.

Artikel II. In verband met het vervallen van de artikelen 72 en 73 der Veewet dient in artikel 74, onder *d*, en in artikel 75 dier wet een wijziging te worden aangebracht en kan artikel 84 — inhoudende een strafbepaling bij overtreding van genoemde artikelen 72 en 73 — vervallen.

3.

Ingevolge het huidige eerste lid van artikel 13 kan de eigenaar, houder of hoeder van een slachtdier in geval van voorwaardelijke vergunning tot slachten herkeuring vorderen op kosten van ongelijk, hetgeen in feite erop neerkomt, dat zulk een belanghebbende bezwaar kan maken tegen de voorwaarden, bij de gegeven vergunning tot slachten gesteld. Wel spreekt men van de keuring vóór het slachten, doch een keuringsuitspraak wordt dan niet gegeven. Slechts wordt aan de hand van de bij het slachtdier waargenomen verschijnselen bepaald, of al dan niet aan de vergunning tot slachten voorwaarden moeten worden verbonden, met andere woorden, of een onvoorwaardelijke vergunning tot slachten, dan wel een voorwaardelijke vergunning dient te worden afgegeven.

De keuring, bedoeld in de Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524), is een dubbele keuring, bestaande uit een gedeelte, vallende vóór, en een gedeelte, vallende ná het slachten, en eerst, als de gehele keuring is beëindigd, wordt uitspraak gedaan; derhalve dient de eigenaar van het vlees het recht te behouden tegen deze uitspraak in verzet te komen.

Het is zeer onwaarschijnlijk, dat een eigenaar van een slachtdier herkeuring zal vorderen, omdat hij zich niet wenst neer te leggen bij een voorwaardelijke vergunning tot slachten. Door weigering, te voldoen aan de gestelde voorwaarden — welke gewoonlijk inhouden het slachten in een afzonderlijke slachthal onder toezicht, dan wel het slachten op een bepaald tijdstip, zodat de keuringsambtenaar aanwezig kan zijn — wekt de eigenaar immers de indruk, dat hij iets heeft te verbergen. Daarenboven loopt hij kans de kosten, aan deze „herkeuring” verbonden, te moeten betalen, indien hij bij de poging de voorwaardelijke vergunning in een onvoorwaardelijke vergunning om te zetten, in het ongelijk wordt gesteld.

Artikel I, G. Uit hetgeen werd uiteengezet omtrent de herkeuring van slachtdieren blijkt, dat de aanhef van het huidige eerste lid van artikel 13 zinloos is, zodat deze gevoeglijk kan vervallen.

Daar de formulering „de eigenaar van het *geslachte dier*”, gevolgd in het eerste lid van artikel 13, minder juist is — zo kan onder meer de vraag worden gesteld, of ook ten aanzien van vlees, ingevoerd uit het buitenland, herkeuring mogelijk is — verdient het aanbeveling op deze plaats te spreken van: „de eigenaar van het *vlees*”.

De voorgestelde redactie van het vorenbedoelde lid strekt er voorts toe, ter tegemoetkoming aan op dit punt bestaande, gerechtvaardigde verlangens van belanghebbenden, de eigenaar van het vlees of degene, die ter zake in diens rechten treedt — deze zal in het algemeen de verzekeraar zijn —, het recht te verschaffen herkeuring te vragen, niet alleen in geval van voorwaardelijke goedkeuring of van afkeuring, maar in alle gevallen, waarin hij zich niet met de keuringsbeslissing kan verenigen, bij voorbeeld, wanneer de keuringsdierenarts beslist, dat het vlees, alvorens te kunnen worden goedgekeurd, moet worden uitgebeend. Laatstebedoelde mogelijkheid om herkeuring aan te vragen bestaat bij de huidige redactie van het onderhavige lid niet, daar de beslissing „uitbenen” geen vorm van voorwaardelijke goedkeuring is.

De wijziging van het tweede lid van artikel 13 houdt verband met die van het eerste lid.

Artikel I, J. De wijziging van het eerste lid van artikel 16 vloeit voort uit de herziene redactie van artikel 13.

De redactie van het tweede lid is verbeterd, zodat ook vlees, dat bij de nadere keuring, als bedoeld in artikel 8 of in artikel 50 (zie onder 4, *Artikel I, D en W*), voorwaardelijk wordt goedgekeurd, dan wel wordt afgekeurd, van de desbetreffende merken dient te worden voorzien.

Artikel I, L. De wijziging van het gestelde in artikel 18, onder *g*, is onder meer een uitvloeisel van de voorgestelde herziening van de artikelen 13 en 16. De voorgestelde aanvulling van het gestelde onder *h* opent de mogelijkheid de herkeuring nader te regelen.

Artikel I, N. In verband met de beoogde herziening der bepalingen betreffende de herkeuring dient de redactie van het huidige eerste lid van artikel 21, onder *d*, te worden gewijzigd, daar in een gemeentelijke verordening geen sprake kan zijn van „ambtenaren, die met de herkeuring zijn belast”, omdat degenen, die de herkeuring verrichten, niet zijn ambtenaren van de gemeente, alwaar de herkeuring plaatsvindt (artikel 21, onder *f*, nieuw).

Artikel I, A. Voorgesteld wordt in de bedoelde volzin de woorden: „of voor voeding van dieren” in te voegen. De op grond van deze wijziging aan te wijzen delen (een beperkt aantal soorten goedgekeurde slachtafval) zullen bij invoer in een andere gemeente dan die, waar zij werden gekeurd, niet meer zijn onderworpen aan nadere keuring, bedoeld in artikel 8, eerste lid. Deze nadere keuring levert onnodige belemmeringen op en kan zonder schade voor de hygiëne achterwege blijven.

Artikel I, B. Artikel 6a der Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524) maakt het met betrekking tot schapen, varkens en geiten mogelijk ontheffing te verlenen van het wettelijke voorschrift, dat slachtdieren vóór en ná het slachten aan keuring zijn onderworpen. Het artikel is tot een dode letter geworden en kan derhalve vervallen. Met ingang van 1 september 1955 is namelijk de laatste ontheffing ingetrokken, omdat het uit een oogpunt van volksgezondheid uitermate gewenst is, dat al het vlees, bestemd voor menselijke consumptie, aan keuring wordt onderworpen.

Artikel I, T. Door het vervallen van artikel 6a dient artikel 35 te worden gewijzigd in de voorgestelde zin.

Artikel I, C. Voorgesteld wordt een redactionele verbetering van het huidige artikel 7, waarbij tevens — mede met het oog op de destructiewetgeving — kennisgeving van doodgeboren slachtdieren wordt voorgeschreven.

Artikel I, D en W. In de Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524) wordt geen stelselmatige terminologie gevolgd met betrekking tot de keuring in een gemeente van vlees, dat wordt ingevoerd uit een andere gemeente, alwaar reeds een keuring, hetzij in de zin van deze wet, hetzij in de zin van de Veewet, plaatsvond. Zo wordt onder meer in het huidige eerste lid van artikel 8 gesproken over een „nader onderzoek” naast „keuring”, waardoor de indruk wordt gewekt, dat ter zake geen keuring zou plaatsvinden, hetgeen in feite wél het geval is. Daarom wordt voorgesteld in artikel 8 de woorden „nader onderzoek” te wijzigen in: nadere keuring. Wegens het verband tussen de artikelen 8 en 50 dient in het (nieuwe) vierde en vijfde lid van het laatstgenoemde artikel ook sprake te zijn van „nadere keuring”.

Artikel I, E, J, L, N, R, T en U. In verband met hetgeen is uiteengezet, wordt in de artikelen 9, 16, 18, 21, 25, 35 en 39 het begrip: „nadere keuring” gebezigd.

Artikel I, H, I. De voorgestelde wijzigingen beogen het bepaalde in het huidige eerste lid van artikel 14 en van artikel 15 gelding te geven met betrekking tot de nadere keuring, bedoeld in artikel 8 of in artikel 50, waardoor in een leemte in de wet wordt voorzien.

Artikel I, D, F, O. De nummering van de in de artikelen 8, 10 en 22 der Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524) aangehaalde artikelen der Gemeentewet is aangepast aan de huidige nummering van laatstgenoemde wet. De termijn, binnen welke een college van Gedeputeerde Staten moet beslissen omtrent de besluiten, bedoeld in het eerste lid van artikel 22 der Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524), is overeenkomstig de desbetreffende regeling in de Gemeentewet gebracht op drie maanden na de dag, waarop zij het college zijn aangeboden.

Het bepaalde in het zesde lid van artikel 22 omtrent het formulier van afkondiging is geschrapt, aangezien de regeling ter zake door wijziging van de Gemeentewet overbodig is geworden. Voorts is in hoofdzaak de redactie van het zesde lid van artikel 11 der Woningwet gevolgd.

Artikel I, N. In verband met in de praktijk gerezen twijfel, of bepaalde voorschriften, welke gemeentebesturen in hun verordening op de keuringsdienst van vee en vlees hadden opgenomen, al dan niet de keuringsdienst betroffen, wordt voorgesteld in artikel 21 een verbeterde opsomming te geven van de voorschriften, welke een dergelijke verordening moet bevatten.

Het gestelde onder *e* (oud) is vervallen, aangezien dit onderwerp in hoofdzaak is geregeld bij artikel 9. Bovendien kan een gemeentebestuur, ingevolge het bepaalde onder *g*, dit onderwerp zo nodig nader regelen.

De voorgestelde bepalingen onder *g*, *h* en *i* strekken ertoe een wettelijke grondslag te geven voor voorschriften, welke naar de mening van de ondergetekende de keuringsdienst betreffen en welke reeds in verscheidene gemeentelijke verordeningen op de keuringsdienst van vee en vlees voorkomen.

Het spreekt vanzelf, dat de voorschriften, bedoeld onder *i*, de volksgezondheid dienen te betreffen.

Voorts wordt voorgesteld het huidige tweede lid van artikel 21 te doen vervallen, aangezien dit lid overbodig is geworden door het tot stand komen van de Ambtenarenwet 1929.

Artikel I, F, O, P. Indien artikel 21, tweede lid, zoals voorgesteld, komt te vervallen, dienen de artikelen 10, 22 en 23 in overeenstemming daarmede te worden gewijzigd.

Artikel I, K. De voorgestelde wijziging strekt ertoe de titulatuur van de bedoelde ambtenaren aan te passen aan die, gevolgd bij de Wet op de Uitoefening van de Diergeneeskunst.

Artikel I, R. De wijziging, voorgesteld in artikel 25, heeft onder meer ten doel de titulatuur van degenen, die belast zijn met de keuring onder toezicht en verantwoordelijkheid van een keuringsdierenarts, in overeenstemming te brengen met de gebruikelijke titulatuur van de personen, ingevolge de Warenwet (*Stb.* 1935, 793) belast met de keuring van waren.

Artikel I, V. Daar overtredingen van de Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524) economische delicten zijn, verdient het aanbeveling het verouderde artikel 44 te laten vervallen en de aanwijzing van opsporingsambtenaren te doen geschieden krachtens artikel 17, eerste lid, van de Wet op de economische delicten.

Artikel I, S. De toevoeging aan het eerste lid van artikel 29 beoogt de voorschriften betreffende het merken van ingevoerd vlees een wettelijke grondslag te geven.

Artikel I, X. De ongelijkheid in terminologie met betrekking tot de Minister, belast met de uitvoering van de Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524), is redactioneel ongewenst en derhalve in de desbetreffende artikelen opgeheven.

Artikel I, Y. Daar de sanctie op overtredingen van de wet thans is opgenomen in de Wet op de economische delicten, is het juister de titel „Strafbepalingen” te vervangen door: Verbodsbepalingen.

Artikel I, Z. De onderhavige artikelen hebben hun betekenis verloren en kunnen vervallen.

Tevens wordt voorgesteld een nieuw artikel 46 op te nemen, ertoe strekkende de aanvullende regelingsbevoegdheid der gemeentebesturen met betrekking tot het onderwerp, waarin de Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524) voorziet, buiten twijfel te stellen. Hierdoor komt vast te staan, dat een gemeentebestuur voorschriften met betrekking tot vlees en vleeswaren kan uitvaardigen, welke niet de keuringsdienst betreffen. De voorschriften betreffende de keuringsdienst dient zulk een bestuur immers in zijn verordening op de keuringsdienst voor vee en vlees op te nemen.

Artikel I, AA. De wijziging van artikel 51 is opgenomen ter vereenvoudiging van de aanhaling der Vleeskeuringswet (*Stb.* 1919, 524).

Artikel III. Het vervallen van artikel 6a, van het tweede lid van artikel 21 en van artikel 44 maken deze wijzigingen van de Wet op de economische delicten nodig.

Artikel IV. Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel V. Dit artikel wordt voorgesteld, omdat het tijdstip van in werking treden van de wet mede afhankelijk zal zijn van dat, waarop het ontwerp-Deconstructiewet, zo dat tot wet wordt verheven, in werking zal kunnen treden.

*De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

J. G. SUURHOFF.